

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายเชิงหาความสัมพันธ์ (Descriptive Correlational Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเครียดของบิดามารดาที่มีบุตรป่วยเข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤต สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรป่วย และความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดของบิดามารดากับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรป่วยที่ได้รับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤต รวบรวมข้อมูลจากบิดาหรือมารดาจำนวน 54 คน ที่มีบุตรป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต แผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลเมืองนะเชิงเทรา ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน 2552 ผลการวิจัยนำเสนอเรียงตามลำดับต่อไปนี้

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวนทั้งหมด 54 คน มีความสัมพันธ์เป็นมารดาของบุตรป่วย ร้อยละ 81.48 มารดาอายุเฉลี่ยเท่ากับ 27.37 ปี ($S.D.$ = 7.87, range = 18-58) บิดาอายุเฉลี่ยเท่ากับ 31.02 ปี ($S.D.$ = 8.74, range = 19-60) กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 96.30 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90.74 การศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 40.74 รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา ร้อยละ 27.78 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 35.19 รองลงไปเป็นแม่บ้าน ร้อยละ 31.48 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 46.30 รองลงมามีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 25.93 ในครอบครัวมีสมาชิกประกอบด้วยบิดามารดา และบุตร ร้อยละ 44.44 ที่เหลือมีญาติคนอื่นอยู่ด้วย โดยเฉลี่ยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ยเท่ากับ 5.06 คน ($S.D.$ = 1.91, range = 2-10) ในการเลี้ยงดูบุตรที่บ้าน บิดามารดามีผู้ช่วยดูแลบุตรที่บ้าน ร้อยละ 75.93 ส่วนใหญ่เป็นปู่ย่าตายายที่ช่วยดูแลบุตรที่บ้าน ร้อยละ 59.26 บิดามารดาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ที่มีบุตรคนอื่น ๆ ป่วยและเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมาก่อน ร้อยละ 81.48 ที่เหลือเคยมีประสบการณ์บุตรคนอื่น ๆ ป่วยและเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 1-2 ครั้ง ร้อยละ 12.97 และในการเจ็บป่วยครั้งนี้บิดามารดาารู้สึกว่าบุตรป่วยรุนแรงมาก ร้อยละ 50.00 รองลงไปรู้สึกเจ็บป่วยรุนแรงปานกลาง ร้อยละ 29.63 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของบิดามารดา ($N = 54$)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์กับบุตรป่วย		
บิดา	10	18.52
มารดา	44	81.48
อายุบิดา	Mean = 31.02, S.D. = 8.74, range = 19-60	
อายุมารดา	Mean = 27.37, S.D. = 7.87, range = 18-58	
นับถือศาสนา		
พุทธ	49	90.74
อิสลาม	5	9.26
สถานภาพสมรส		
คู่	52	96.30
หย่า	1	1.85
แยกกันอยู่	1	1.85
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	15	27.78
มัธยมศึกษาตอนต้น	22	40.74
มัธยมศึกษาตอนปลาย	7	12.96
อนุปริญญา/ ประกาศนียบัตร	7	12.96
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3	5.56
อาชีพ		
รับจ้าง	19	35.19
แม่บ้าน	17	31.48
ค้าขาย ธุรกิจ	8	14.81
รับราชการ/ พนักงานของรัฐ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	7.41
เกษตรกร	1	1.85
อื่น ๆ	5	9.26

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
< 5,000 บาท	14	25.93
5,001-10,000 บาท	25	46.30
10,001-15,000 บาท	6	11.11
15,001-20,000 บาท	4	7.41
> 20,000 บาทขึ้นไป	5	9.26
สมาชิกในครอบครัว		
บิดา มารดา และบุตร	24	44.44
บิดา มารดา บุตร และญาติคนอื่น ๆ	30	55.56
ผู้ช่วยในการดูแลบุตรที่บ้าน		
มี	41	75.93
ปู่ย่า ตายาย	32	59.26
พี่ชาย พี่สาว	3	5.56
ญาติอื่น ๆ	6	11.11
ไม่มี (มารดาดูแลเอง)	13	24.07
ประสบการณ์ที่มีบุตรคนอื่นเจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล		
ไม่มี	44	81.48
มี	10	18.52
1 ครั้ง	4	7.41
2 ครั้ง	3	5.56
3 ครั้ง	1	1.85
4 ครั้ง	1	1.85
5 ครั้ง	1	1.85
การรับรู้ความรุนแรงในการเจ็บป่วยของบุตร		
มาก	27	50.00
ปานกลาง	16	29.63
น้อย	11	20.37

1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของบุตรป่วย

บุตรที่ป่วยอยู่ในหออภิบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤตมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 11.78 เดือน ($S.D.$ = 32.82, range = .10-146.00) เป็นเด็กชายและเด็กหญิงพอ ๆ กัน คือ ร้อยละ 53.70 และร้อยละ 46.30 ตามลำดับส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรกของครอบครัว ร้อยละ 62.96 และเป็นบุตรคนเดียวของครอบครัว ร้อยละ 50.00 รองลงมา มีพี่น้อง 2 คน ร้อยละ 38.89 บุตรคนนี้ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นครั้งแรก ร้อยละ 92.59 ในครั้งนี้การวินิจฉัยว่าเป็น Preterm และ Sepsis ร้อยละ 37.04 และร้อยละ 20.37 ตามลำดับ ใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพหรือบัตรทองในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 72.22 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของบุตร ($N = 54$)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		29	53.70
หญิง		25	46.30
อายุบุตร (เดือน)	Mean = 11.78, $S.D.$ = 32.82, range = .10-146.00		
อายุบุตรชาย	Mean = .99, $S.D.$ = 2.29, range = .10-9.00		
อายุบุตรหญิง	Mean = 24.30, $S.D.$ = 45.48, range = .13-146.00		
ลำดับที่เกิด			
คนแรก		34	62.96
คนที่ 2		16	29.63
คนที่ 3		3	5.56
คนที่ 4		1	1.85
การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล			
ครั้งแรก		50	92.59
ไม่ใช่ครั้งแรก		4	7.41
ครั้งที่ 2		3	5.56
ครั้งที่ 3		-	-
มากกว่า 4 ครั้ง		1	1.85

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การวินิจฉัยโรค		
Preterm	20	37.04
Sepsis	11	20.37
Respiratory Syndrome	10	18.52
Accidental	2	3.70
Other	11	20.37
การจ่ายค่ารักษาพยาบาล		
บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)	39	72.22
ประกันสังคม	7	12.96
จ่ายเองทั้งหมด	2	3.70
เบิกราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	5	9.26
ประกันสุขภาพ (เอกชน)	1	1.85

2. คะแนนความเครียดของบิดามารดาที่มีบุตรป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต และคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร

คะแนนความเครียดของบิดามารดาที่มีบุตรป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤต มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 77.43 ($S.D.$ = 17.34, range = 41-131) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านความไม่สบายใจของบิดามารดา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.35 ($S.D.$ = 7.74, range = 15-52) ด้านปฏิสัมพันธ์ที่บั่นทอนสัมพันธภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.65 ($S.D.$ = 7.21, range = 12-40) และด้านลักษณะเด็กเลี้ยงยาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.43 ($S.D.$ = 7.39, range = 12-45)

คะแนนสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 115.65 ($S.D.$ = 12.46, range = 83-130) ซึ่งหมายถึงสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรอยู่ในระดับดี ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความเครียดของบิดามารดา ที่มีบุตรป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤต และคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา และบุตร

ตัวแปร	Mean	S.D.	range	Level
ความเครียดของการเป็นบิดามารดา	77.43	17.34	41 - 131	-
ความไม่สบายใจของบิดามารดา	29.35	7.73	15 - 52	-
ปฏิสัมพันธ์ที่บั่นทอนสัมพันธภาพ	24.65	7.21	12 - 40	-
ลักษณะเด็กเลี้ยงยาก	23.43	7.39	12 - 45	-
สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร	115.65	12.46	83 - 130	ดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดของบิดามารดากับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา และบุตรที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต

วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดของบิดามารดากับสัมพันธภาพระหว่าง บิดามารดาและบุตรที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สันเท่ากับ -0.33 ($p < .05$) แสดงว่าบิดามารดาที่มีบุตรป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต มีความเครียดมากจะมีสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันด้านความไม่สบายใจของ บิดามารดากับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต เท่ากับ -0.20 ($p > .05$) แสดงว่าความไม่สบายใจของบิดามารดาไม่สัมพันธ์กับสัมพันธภาพระหว่าง บิดามารดาและบุตรที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สันด้านปฏิสัมพันธ์ที่บั่นทอนสัมพันธภาพกับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรที่เข้ารับ การรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต เท่ากับ -0.36 ($p < .05$) แสดงว่าปฏิสัมพันธ์ที่บั่นทอนสัมพันธภาพ จะส่งผลให้สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรที่ป่วยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันด้านลักษณะเด็กเลี้ยงยากกับสัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดาและบุตรที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต เท่ากับ -0.20 ($p > .05$) แสดงว่า ลักษณะเด็กที่เลี้ยงยากไม่สัมพันธ์กับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรที่เข้ารับการรักษาใน หออภิบาลผู้ป่วยวิกฤตอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างความเครียดของบิดามารดาโดยรวม
และรายด้าน กับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาล
ผู้ป่วยวิกฤต

ตัวแปร	<i>r</i>	<i>p</i> -Value
ความเครียดของการเป็นบิดามารดา	-0.33	0.02*
ความไม่สบายใจของบิดามารดา	-0.20	0.15 (ns)
ปฏิสัมพันธ์ที่บั่นทอนสัมพันธภาพ	-0.36	0.01*
ลักษณะเด็กเลี้ยงยาก	-0.20	0.14 (ns)

* ($p < .05$), ns (non-significant)